

GAIRĖS

EUROPOS CENTRINIO BANKO GAIRĖS (ES) 2019/671

2019 m. balandžio 9 d.

dėl nacionalinių centrinių bankų vidaus turto ir išipareigojimų valdymo operacijų (nauja redakcija) (ECB/2019/7)

EUROPOS CENTRINIO BANKO VALDANČIOJI TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 127 straipsnio 2 dalies pirmą įtrauką,

atsižvelgdama į Europos centrinių bankų sistemos ir Europos Centrinio Banko statutą, ypač į jo 12 straipsnio 1 dalį ir 14 straipsnio 3 dalį,

kadangi:

- (1) Gairės ECB/2014/9 ⁽¹⁾ buvo du kartus iš esmės pakeistos. Kadangi reikalingi nauji pakeitimai, siekiant aiškumo šios gairės turėtų būti išdėstytos nauja redakcija;
- (2) tam, kad būtų įgyvendinta bendra pinigų politika, Europos Centrinis Bankas (ECB) turi nustatyti bendruosius principus, kurių turi laikytis nacionaliniai centriniai bankai (toliau – NCB), vykdydami operacijas turtu ir išipareigojimais savo iniciatyva; tokios operacijos neturėtų trikdyti bendros pinigų politikos;
- (3) būtina nustatyti apribojimus, taikomus atlyginimui už Vyriausybės indėlius, kurie laikomi NCB, kai jie veikia kaip fiskaliniai agentai pagal Europos centrinių bankų sistemos ir Europos Centrinio Banko statuto 21 straipsnio 2 dalį, siekiant išlaikyti bendros pinigų politikos vientisumą, taip pat skatinti vyriausybės indėlių pateikimą rinkai ir taip palengvinti Eurosistemos likvidumo valdymą ir pinigų politikos įgyvendinimą. Be to, nustačius tokio atlyginimo viršutinę ribą, grindžiamas pinigų rinkos palūkanų normomis, ECB sudaromos sąlygos pagal Sutarties 271 straipsnio d punktą stebėti, kaip NCB laikosi piniginio finansavimo draudimo;
- (4) atsižvelgdama į konkrečias institucines aplinkybes, Valdančioji taryba laiko, kad atlyginimas už vyriausybės indėlius, susijusius su koregavimo programa, netrikdo bendros pinigų politikos lygiai taip, kaip ir atlyginimas už kitus vyriausybės indėlius;
- (5) nors atlyginimui už kitus indėlius, išskyrus vyriausybės indėlius, laikomus NCB, netaikomas piniginio finansavimo draudimas, šis atlyginimas taip pat turi būti aiškiai nustatytas, siekiant išlaikyti bendros pinigų politikos vientisumą. Atsižvelgiant į skirtingus institucinius reikalavimus, konkrečios atlyginimo viršutinės ribos gali skirtis, ypač kai tai susiję su vidaus šaltinių indėliais, kurie gali būti laikomi panašiais į mažmenines sąskaitas arba skirtingais administravimo tikslui;
- (6) šios gairės netaikomos sandoriams, kuriuos NCB sudaro trečiųjų šalių vardu ir kurie nėra įtraukti į NCB balansą ir nedaro poveikio centrinio banko likvidumo sąlygoms. Tačiau, atsižvelgiant į susijusius organizacinius klausimus, šiems sandoriams turėtų būti taikoma panaši tvarka, kokia nustatyta šiose gairėse,

PRIĖMĖ ŠIAS GAIRĖS:

1 straipsnis

Taikymo sritis

Šios gairės taikomos euraiš išreikštiems sandoriams, kuriuose dalyvauja NCB, ir su pinigų politika nesusijusiems indėliams, jeigu jie kiekvienu atveju yra įrašyti į balansą ir nepriklauso vienai iš žemiau nurodytų kategorijų:

a) sandoriai, kuriuos vykdo NCB, įgyvendindami bendrą pinigų politiką, kaip nustatyta Valdančiosios tarybos;

⁽¹⁾ 2014 m. vasario 20 d. Gairės ECB/2014/9 dėl nacionalinių centrinių bankų vidaus turto ir išipareigojimų valdymo operacijų (OL L 159 2014 5 28, p. 56).

- b) sandoriai, kuriuos reguliuoja gairės, nustatytos pagal Europos centrinių bankų sistemos ir Europos Centrinio Banko statuto 31 straipsnio 3 dalį;
- c) sandoriai, kurie sudaromi, ir indėliai, kurie priimami Eurosistemos atsargų valdymo paslaugų kontekste, kaip numatyta Europos Centrinio Banko gairėse (ES) 2018/797 (ECB/2018/14) ⁽²⁾;
- d) operacijos, susijusios su skubia parama likvidumui padidinti, kaip apibrėžta Susitarime dėl skubios paramos likvidumui padidinti.

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šiose gairėse:

- 1) NCB – valstybės narės, kurios valiuta yra euro, nacionalinis centrinis bankas;
- 2) palūkanų norma už naudojimąsi indėlių galimybe – Eurosistemos indėlių galimybei taikoma palūkanų norma;
- 3) indėlis – kredito likutis eurais ar kita valiuta, kuris atsiranda dėl NCB sąskaitoje laikomų lėšų arba dėl laikinų situacijų, susidariusių dėl kitų NCB teikiamų paslaugų, dėl kurių į to NCB balansą įrašomas išpareigojimas, ir kurį NCB privalo grąžinti pagal taikytinas sutartines ar reguliavimo sąlygas, įskaitant vienos nakties ir terminuotuosius indėlius;
- 4) vyriausybė – visi valstybės narės viešieji subjektai ar bet kokie Sąjungos viešieji subjektai, nurodyti Sutarties 123 straipsnyje, kaip aiškinama pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 3603/93 ⁽³⁾, išskyrus valstybei nuosavybės teise priklausančios kredito įstaigos, kurioms NCB ir ECB atsargų pasiūlos atžvilgiu taiko tokį patį statusą, kaip privačioms kredito įstaigoms;
- 5) vyriausybės indėliai – su pinigų politika nesusiję indėliai, kuriuos NCB priima iš bet kokios vyriausybės;
- 6) vyriausybės indėliai, susiję su koregavimo programa – indėlių forma laikomos:
 - a) Europos stabilumo mechanizmo (ESM), Sąjungos įstaigų ar Tarptautinio valiutos fondo skiriamos lėšos (TVF) valstybės narės, kurios valiuta yra euro, vyriausybei, kuriai teikiama Europos ir (arba) TVF finansinės paramos programa, kurios sutartinės ar kitos teisinės sąlygos numato, kad valstybės narės vyriausybė tokias lėšas turi laikyti valstybės narės NCB;
 - b) lėšos, lygios Eurosistemos sukauptam pelnui iš Graikijos vyriausybės obligacijų, turimų pagal Vertybinių popierių rinkų programą (VPRP, angl. SMP)), kurį euro zonos vyriausybės pervedė į specialią ESM sąskaitą; arba
 - c) lėšos, kurias valstybės narės, kuri gauna arba yra gavusi lėšų iš Europos ir (arba) TVF finansinės paramos programos, vyriausybė laiko valstybės narės NCB, arba kurios yra numatytos skirti skolintojams pagal tokią programą arba kurios turi būti laikomos tokiam NCB pagal sutartines ar kitas teisines sąlygas, susijusias su programa arba su priežiūra po programos įgyvendinimo. Šiuo tikslu „numatytos skirti lėšos“ apima prevencinius grynųjų pinigų rezervus, kuriuos išdas privalo laikyti pagal sutartines ar kitas teisines sąlygas, susijusias su priežiūra po programos įgyvendinimo, arba dėl to, kad vienas ar daugiau finansinės pagalbos programos kreditorių yra atsisakę savo teisės gauti išankstinį grąžinimą tais atvejais, kai įvykdomas išankstinis grąžinimas bet kuriam kitam finansinės pagalbos programos kreditoriui;
- 7) bendrasis vidaus produktas (BVP) – visos ekonomikos pagamintų prekių ir paslaugų vertė, atėmus tarpinį suvartojimą ir pridėjus grynuosius produktams ir importui taikomus mokesčius konkrečiu laikotarpiu;
- 8) su pinigų politika nesusiję indėliai – visi indėliai, kuriuos NCB priima iš vyriausybių ir kitų išorės šaltinių, kurie yra įtraukti į balanso straipsnius, išskyrus L2 išpareigojimų straipsnį („Su pinigų politikos operacijomis susiję išpareigojimai euro zonos kredito įstaigoms eurais“), kaip apibrėžta Eurosistemos suderintame balanse. Kitų išorės šaltinių su pinigų politika nesusiję indėliai neapima TVF sąskaitų Nr. 1 ir Nr. 2, kaip nusprenždė Valdancioji taryba, arba indėlių iš vidaus šaltinių, t.y. dabartinių ar buvusių darbuotojų indėlių, atitinkamo NCB filialų ar patronuojamųjų bendrovių, užjūrio pinigų institucijų, susijusių su atitinkamu NCB ir įsikūrusių valstybėse ir teritorijose, nurodytose Sutarties 198 straipsnyje;

⁽²⁾ 2018 m. gegužės 3 d. Europos Centrinio Banko gairės (ES) 2018/797 dėl Eurosistemos atsargų valdymo paslaugų teikimo eurais euro zonoje nesantiems centriniais bankams ir šalims bei tarptautinėms organizacijoms (ECB/2018/14) (OL L 136, 2018 6 1, p. 81).

⁽³⁾ 1993 m. gruodžio 13 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 3603/93, nustatantis apibrėžimus, susijusius su Sutarties 104 ir 104b 1 straipsniuose numatytų draudimų taikymu (OL L 332, 1993 12 31, p. 1).

- 9) užtikrintų sandorių rinkos palūkanų norma: i) terminuotųjų indėlių eurais atveju – panašaus termino *STOXX EUR GC Pooling* indeksas arba jo atitikmuo, jeigu minėtas indeksas nebenaudojamas arba jis nebelaikomas lyginamuoju indeksu; ir ii) terminuotųjų indėlių kita valiuta atveju – palyginama palūkanų norma;
- 10) neužtikrintų sandorių vienos nakties rinkos palūkanų norma: i) vienos nakties indėlių eurais atveju – euro vienos nakties palūkanų vidurkio indeksas (EONIA) arba, nustojus naudoti EONIA, euro trumpalaikio skolinimosi norma (angl. *euro short-term rate*, €STR); ir ii) vienos nakties indėlių kita valiuta atveju – palyginama palūkanų norma;
- 11) vienakryptis sandoris – vertybinio popieriaus, įtraukto į balanso straipsnį, išskyrus A7.1 turto straipsnį („Pinigų politikos tikslais laikomi vertybiniai popieriai“), kaip apibrėžta Eurosistemos suderintame balanse, pirkimas, pardavimas ar išpirkimas;
- 12) vertybiniai popieriai – šių rūšių vertybiniai popieriai: a) skolos vertybiniai popieriai, b) biržinės akcijos ir c) investicinių fondų akcijos arba vienetai;
- 13) vertybinių popierių įsigijimo finansavimo sandoris – sandoris, kuris atitinka Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2015/2365 (*) straipsnio 11 punkte pateiktą apibrėžtį ir kuris susijęs su vertybiniais popieriais, įtrauktais į balanso straipsnį, išskyrus A7.1 turto straipsnį („Pinigų politikos tikslais laikomi vertybiniai popieriai“), kaip apibrėžta Eurosistemos suderintame balanse, ir kuris yra:
 - a) skolinimo sandoris – vertybinių popierių įsigijimo finansavimo sandoris, kurį NCB vykdo siekdamas suteikti vertybinius popierius; arba
 - b) skolinimosi sandoris – vertybinių popierių įsigijimo finansavimo sandoris, kurį NCB vykdo siekdamas gauti vertybinių popierių;
- 14) dvišalis likvidumo susitarimas – susitarimas, kurį NCB sudaro su ne euro zonos centriniu banku ar pinigų institucija ir kuriuo siekiama vykdyti sandorius apsiikeičiant grynaisiais eurais ir ne grynujų eurų įkaitu.

3 straipsnis

Organizaciniai klausimai

1. NCB imasi atitinkamų priemonių, kad kitos sandorių šalys galėtų atskirti NCB pagal šias gaires vykdomus sandorius nuo NCB sandorių, vykdomų įgyvendinant bendrą pinigų politiką.
2. NCB imasi atitinkamų priemonių, kad užtikrintų, jog nesinaudojama konfidencialia pinigų politikos informacija, vykdant šiose gairėse nurodytus sandorius.
3. NCB imasi tokių pačių priemonių, kokių buvo imtasi pagal 1 ir 2 dalį, taip pat ir tų sandorių atžvilgiu, kuriuos NCB vykdo trečiųjų šalių vardu ir kurie nėra įtraukti į NCB balansus ir nedaro poveikio centrinio banko likvidumo sąlygoms.
4. NCB kasmet informuoja ECB apie priemones, kurių buvo imtasi pagal šį straipsnį.

4 straipsnis

Atlyginimo už indėlius, nesusijusius su pinigų politika, apribojimai

1. Nustatomos šios atlyginimo už vyriausybės indėlius viršutinės ribos:
 - a) vienos nakties indėliams – neužtikrintų sandorių vienos nakties rinkos palūkanų norma; terminuotiesiems indėliams – panašaus termino užtikrintų sandorių rinkos palūkanų norma arba, jos nesant, neužtikrintų sandorių vienos nakties rinkos palūkanų norma;
 - b) bet kurią kalendorinę dieną už bendrą visų vyriausybės indėlių, išskyrus indėlius, susijusius su koregavimo programa, laikomų NCB, sumą, kuri viršija vieną iš toliau nurodytų dydžių: i) 200 mln. EUR arba ii) 0,04 % valstybės narės, kurioje yra NCB buveinė, BVP, mokamos tokios palūkanos:
 - 1) indėlių eurais atveju:
 - i) jei atitinkamą kalendorinę dieną palūkanų norma už naudojimąsi indėlių galimybe yra lygi nuliui arba jį viršija, mokamos 0 % palūkanos;
 - ii) jei atitinkamą kalendorinę dieną palūkanų norma už naudojimąsi indėlių galimybe yra neigiama, mokama palūkanų norma, ne didesnė nei palūkanų norma už naudojimąsi indėlių galimybe;

(*) 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2015/2365 dėl vertybinių popierių įsigijimo finansavimo sandorių ir pakartotinio naudojimo skaidrumo ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 337, 2015 12 23, p. 1).

- 2) indėlių kitomis valiutomis atveju: atitinkamai valiutai taikomas palyginamas metodas, koks apibrėžtas indėlių eurais atveju, kaip nurodyta 1 dalies i ir ii punktuose.

Nustatant šiame punkte nurodytas ribas, BVP grindžiamas metų rudens ekonomine prognoze, kurią skelbia Europos Komisija prieš tai buvusiais metais. Kiekvienas NCB sprendžia dėl skirtingų vyriausybės indėlių priskyrimo prie nesiekiančių ir viršijančių šias ribas;

- c) bet kurią kalendorinę dieną, jei pagal b punktą taikytina palūkanų norma viršija atitinkamą rinkos palūkanų normą, nurodytą a punkte, už visus vyriausybės indėlius mokama tokia rinkos palūkanų norma;
- d) už vyriausybės indėlius, susijusius su koregavimo programa, mokamos a punkte nurodytos atlyginimo normos arba nulio procentų palūkanų norma, priklausomai nuo to, kuri yra didesnė, tačiau tai nepatenka į b punkte nurodytas ribas.

2. Atlyginant už indėlius, nesusijusius su pinigų politika, išskyrus vyriausybės indėlius, atsižvelgiama į proporcingumo, rinkos neutralumo ir vienodo vertinimo principus. Atlyginimas už indėlius, nesusijusius su pinigų politika, išskyrus vyriausybės indėlius, kai jie išreikšti eurais, negali viršyti palūkanų normos už naudojamą indėlių galimybę.

3. Neigiama palūkanų norma reiškia, kad indėlio turėtojas įsipareigoja mokėti atitinkamam NCB, įskaitant to NCB teisę atitinkamai debetuoti susijusių indėlių sąskaitą.

5 straipsnis

Ex ante įsipareigojimai

1. NCB *ex ante* teikia ECB informaciją apie tai, kokį bendrą grynąjį pinigų likvidumo poveikį turi sandoriai, kuriems taikomos šios gairės, Eurosistemos bendrosios likvidumo valdymo sistemos kontekste. Be to, NCB užtikrina tinkamas priemones, kad šie sandoriai nedarytų tokio likvidumo poveikio, kurio nebūtų galima tiksliai prognozuoti.
2. NCB kreipiasi į ECB išankstinio patvirtinimo, jei sandoriai, kuriems taikomos šios gairės ir kuriuos NCB vykdo savo iniciatyva, turi poveikį grynajam likvidumui atsiskaitymo dieną, kuris viršija 500 mln. EUR.
3. NCB, prieš sudarydami dvišalius likvidumo susitarimus, kreipiasi į Valdančiąją tarybą dėl išankstinio patvirtinimo.

6 straipsnis

Ex post atskaitomybė

NCB teikia ECB informaciją *ex post* kartą per kalendorinę ketvirtį apie:

- a) vienkrypčius sandorius;
- b) vertybinių popierių įsigijimo finansavimo sandorius;
- c) negrąžintų su pinigų politika nesusijusių indėlių, kurie buvo vykdomi ar stebimi prieš tai buvusį kalendorinę ketvirtį, sumų vidurkį.

7 straipsnis

Stebėseną

1. Kartą per metus ECB parengia šių gairių įgyvendinimo ir taikymo praėjusiais metais vertinimą ir teikia jį Valdančiajai tarybai.
2. Greta 5 straipsnio 2 dalyje nurodytų ribų ECB gali, esant išimtinėms aplinkybėms, papildomai nurodyti konkrečias papildomas ribas ir jas taikyti NCB sandoriams, kuriems taikomos šios gairės, bet kuriuo konkrečiu laikotarpiu.
3. Jei pateikus duomenis paaiškėja, kad sandoriai, kuriems taikomos šios gairės, yra nesuderinami su bendros pinigų politikos reikalavimais, ECB gali duoti specialius nurodymus atitinkamam NCB dėl turto ir įsipareigojimų valdymo elgesio.

8 straipsnis

Konfidencialumas

Visa informacija ir duomenys, kuriais keičiamasi pagal šias gaires, laikomi konfidencialiais.

9 straipsnis

Panaikinimas

1. Gairės ECB/2014/9, iš dalies pakeistos I priede nurodytomis gairėmis, panaikinamos nuo 2019 m. spalio 1 d.
2. Nuorodos į panaikintąsias gaires laikomos nuorodomis į šias gaires ir skaitomos vadovaujantis II priede pateikta atitikties lentele.

10 straipsnis

Įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šios gairės įsigalioja tą dieną, kai apie jas pranešama NCB.
2. NCB imasi reikiamų priemonių šioms gairėms vykdyti ir jas taikyti nuo 2019 m. spalio 1 d. Jie praneša ECB apie su šiomis priemonėmis susijusius tekstus ir priemones, susijusias su 4 straipsnio 1 dalyje, 4 straipsnio 2 dalyje ir 5 straipsnio 2 dalyje nurodytomis priemonėmis, ne vėliau, kaip iki 2019 m. liepos 1 d.

11 straipsnis

Adresatai

Šios gairės skirtos NCB.

Priimta Frankfurte prie Maino 2019 m. balandžio 9 d.

ECB valdančiosios tarybos vardu
ECB Pirmininkas
Mario DRAGHI

I PRIEDAS

**Panaikintos gairės ir vėlesnių jų dalinių pakeitimų sąrašas
(paminėtas 9 straipsnyje)**

Gairės ECB/2014/9

Gairės ECB/2014/22 ⁽¹⁾

Europos Centrinio Banko gairės (ES) 2015/1575 (ECB/2018/28 ⁽²⁾)

⁽¹⁾ 2014 m. birželio 5 d. Europos Centrinio Banko gairės, kuriomis iš dalies keičiamos Gairės ECB/2014/9 dėl nacionalinių centrinių bankų vidaus turto ir įsipareigojimų valdymo operacijų (OL L 168, 2014 6 7, p. 118).

⁽²⁾ 2015 m. rugsėjo 4 d. Europos Centrinio Banko gairės (ES) 2015/1575, kuriomis iš dalies keičiamos Gairės ECB/2014/9 dėl nacionalinių centrinių bankų vidaus turto ir įsipareigojimų valdymo operacijų ECB/2015/28 (OL L 245, 2015 9 22, p. 13).

II PRIEDAS

Atitikties lentelė

Gairės ECB/2014/9	Šios gairės
1 straipsnio 1 dalis	1 straipsnis
1 straipsnio 2 dalis	
1 straipsnio 3 dalis	
1 straipsnio 4 dalis	
2 straipsnis	2 straipsnis
3 straipsnis	3 straipsnis
4 straipsnis	
5 straipsnio 1 dalies a ir b punktai	4 straipsnio 1 dalies a punktas
5 straipsnio 2 dalis	4 straipsnio 1 dalies b punktas ir 3 dalis
5 straipsnio 3 dalis	4 straipsnio 1 dalies d punktas
6 straipsnio 1 dalis	5 straipsnio 1 dalis
6 straipsnio 2 dalis	6 straipsnis
6 straipsnio 3 dalis	7 straipsnio 3 dalis
7 straipsnio 1 dalis	5 straipsnio 2 dalis
7 straipsnio 2 dalis	7 straipsnio 2 dalis
7 straipsnio 3 dalis	
8 straipsnis	
9 straipsnio 1 dalis	7 straipsnio 1 dalis
9 straipsnio 2 dalis	
10 straipsnis	8 straipsnis
11 straipsnis	
12 straipsnis	10 straipsnis
13 straipsnis	11 straipsnis